

Universitätsbibliothek Paderborn

**Stephani Balvzii Miscellaneorvm Liber ... Hoc est,
Collectio Vetervm monumentorum, quæ hactenus
latuerant in varijs codicibus ac bibliothecis**

Baluze, Etienne

Parisiis, 1679

Chronologia Diocletiane.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14735

CHRONOLOGIA DIOCLETIANEA.

ANNO CHRISTI

CCLXXXIV.

Diocletianus levatur Imperator XII. Kal. Decembris.

CCLXXXV.

Kalendis Aprilis Maximianus Herculius à Diocletiano assumitur in consortium imperij.

CCCIII.

Kalendis Martiis Diocletianus & Maximianus adoptant Constantium cognomento Chlorum & Galerium Maximianum cognomento Armentarium, eosque nuncupant Cæsares. Constantius repudiat Helenam, ex qua Constantimum, cui postea Magno cognomen hæsit, suscepserat, & Theodoram Herculij privignam ducit. Galerius, repudiata quoque conjugæ, Valeriam Diocletiani & Priscæ Augustæ filiam accepit uxorem.

CCCVII.

Narseus Rex Persarum victus fugatusque est à Galerio; & conjux filiæque ejus captæ, cum maxima pudicitia custodia reservata sunt ad augendam triumphi pompam. Captæ magna præda cum ingentibus manubiis.

CCCCI.

Diocletianus è Nicomedia, ubi tum regia sedes erat, in orientem profectus, illic substitut usque ad hyemem. Tum verò Nicomediam redux, ibi cum Galerio consultavit de bello Christianis inferendo.

CCCIII.

Persecutio adversum Christianos hoc anno commota, omnium quæ unquam fuerunt atrocissima. Initium factum à civitate Nicomediensi, cuius Ecclesia eversa est v*i*. Kalendas Martias, ipso Terminalium die. Postridie propositum est edictum Imperatorum & Cæsarum adversus Christianos, ut per universum orbem sacrificare cogerentur.

Diocletianus Romam proficiscitur, illicque vicennalia celebrat & triumphum agit de Persis. Mox facta pace, quæ in tempus Divi Constantini reservata duravit, Persæ Melopotamiam cum Transigritanis quinque regionibus reddiderunt, limite imperiorum super ripam Tigridis constituto.

Gothi, traecto Istro, vicinam provinciam invaserunt, & indigenas expulerunt.

Diocletianus offensus nimia Romanorum dicacitate, statim post peracta vicennalia discedit, & x*ii*. Kalendas Ianuarias proficiscitur Ravennam.

CCCIV.

Diocletianus nonum consulatum auspicatur Ravennæ. Postea in difficilem morbum incidit, cuius vi de statu mentis suæ demotus, demens factus est; ac post æstatem, Nicomediam pervenit. Circum illic dedicavit anno post vicennalia repleto, & Idibus Decembribus, intercepto spiritu, visus est expirasse.

Eodem tempore quo Diocletianus nonum consulatum auspicatus est Ravennæ, Maximianus Herculius octavum init Romæ; & annum imperij vicesimum ingressus postea est Kalendas Aprilis. Deinde æstate ejus anni fuit in Campania.

Fine anni Galerius Maximianus Cæsar Nicomediam venit ad Diocletianum, ut eum compelleret ad deponendum imperium, quum antea idem persuasisser Herculio.

CCCV.

Kalendis Martiis Diocletianus apud Nicomediam processit in publicum, ut se vivum esse probaret populo.

Kalendis Maiis Diocletianus prope Nicomediam, Maximianus Herculius Mediolani purpuram deponunt, & Constantium Galeriumque Augustos nuncupant, Diocletianus Galerium, Herculius Constantium.

Eodem die Severus & Maximinus Daza facti sunt Cæsares, nominati quidem à Galerio, sed induiti à Maximiano Severus, à Diocletiano Maximinus. Tum Diocletianus in patriam suam, hoc est, Diocleam in Dalmatia, revertitur; ubi præclaro otio consenuit. Herculius in Lucaniam concessit.

CCC V I.

Constantius Aug. filium suum Constantinum repetit à Galerio, apud quem velut obses tenebatur. Is ergo in Galliam profectus, ad patrem in extremis agentem pervenit **xii. Kalendas Augusti**. Quatriduo pòst Constantius extinguitur Eboraci in Britannia: cui succedit Constantinus, cùm patris suprema voluntate, tum militum consensu, qui ei purpuram injecerunt.

Imago laureata Constantini defertur ad Galerium. Ille verò purpuram ad eum misit, Cæsareique nuncupavit **viii. Kalendas Ianuarias**, quum aut eodem die aut paulò antè Severum Augustum dixisset.

Interim, quum imagines Constantini Romam allatæ essent, Maxentius Herculij filius, patre diù retractante, imperium invadit **vi. Kalendas Novemboris**; & patrem, qui tum in Campania erat, ad se vocans, eumque bis Augustum nominans, consortem imperij facit.

CCC V II.

Galerius Maximianus Severum Augustum, cui Italæ cœstodia demandata fuerat, exercitum jubet ducere adversus Maxentium. Ille verò statim Romam obsidet, Ravennam fugit, ad Trestabernas extinguitur mense, ut videtur, Februario.

Maximianus Herculius bis Augustus in Gallias proficisciatur, ubi Constantinum, qui hactenus Cæsaris appellatione contentus fuerat, Augustum nuncupat pridie Kalendas Aprilis, & eidem in matrimonium locat filiam suam Faustam.

Interea Galerius Maximianus immensum exercitum dicit in Italiam, mortem Severi vindicaturus. Romam frustra obsidet, & reddit inglorius in Illyricum.

Tum verò Herculius è Gallia redux, filium Maxentium denudare conatus in concione, convitia militum tulit; & urbe Italiaque pulsus, rursus ad Constantinum pergit in Gallias. Illuc aliquantulum moratus, mox Carnuntum in Pannonia ad Galerium profectus, ibi Diocletianum inve-

nit; interfuitque 111. Idus Novembris nuncupationi Licinij Augsti, quem Galerius Maximianus substituit in locum Severi. Cum verò frustra Diocletianum hortatus esset ad resumendum imperium, ab eo repudiatus rediit in Galliam; ubi iterum depositus imperium, ac postea illic reliquum vitæ suæ egit.

CCC VIII.

Maximianus Herculius X. & Galerius Maximianus VII. Consules fuere, constituta jam concordia inter eos & Maxentium.

CCC X.

Quum Franci turbarent statum Galliarum, & de eis reprimendis Constantinus cogitaret, Herculius semper inquietus, subdolus, & infidus, auctor ei fuit ne omnem exercitum secum duceret, posse barbaros à paueis debellari. Credidit Constantinus & seni & socero. Interim Herculius cupiditate imperij stimulatus, cum putaret Constantinum longius abesse, milites largitionibus & promissis sollicitat ad defectionem, thesauros invadit, & purpuram tertio induit in Belgica; & redeunte Constantino mira celeritate, timens quod meruerat, fugit in secundam Narbonensem, & se civitatis Arelatensis mœnibus includit. Dein adventante Constantini exercitu, Massiliam contendit; ubi obfessus à Constantino, captus est, & increpito vita donata. Verum paulo post ejusdem Constantini iussu strangulatus est, quum deprehensus esset in insidiis quas Constantino moliebarat ut eum perimeret.

Eodem anno Galerius Maximianus in gravem ac periculose morbum incidit, quo per annum perpetuum afflictatus est; isque morbus eum invasit quum iniret decimum octavum imperij sui annum.

CCC XI.

Galerius semper ægrotus, admonitus morbum illum evenisse sibi propter mala quæ Christianis intulerat, edicto proposito persecutionem quiescere jussit anno postquam cooperat octavo. Tum apertis carceribus, Christiani qui illic detinebantur, abiit permissi sunt. Paulo post Galerius moritur Sardice mense, ut videtur, Maio, quum prius Licius Valeriam conjugem filiumque Candidianum commen-

dasset atque in manibus tradidisset. Sed hi quum comitatum Maximini infeliciter prætulissent, miserandam sortem habuerunt, ut postea dicetur.

Bellum inde inter Licinium & Maximinum de imperio certantes. Sed conditionibus certis pax & amicitia componitur in Bosphoro Thracio, ubi constitutus est limes imperij utriusque.

Maximinus postea indulgentiam communi Principum consensu Christianis datam tollit, subornatis legationibus civitatum quæ peterent ne illis intra civitates suas conventicula extruere liceret. Hinc acrius in eos sævitum, donec Constantini literis Maximinus deterreretur.

C C C X I .

Valeria Galerij vidua in exilium jussu Maximini projecta cum matre Prisca, & in desertas Syriæ solitudines relegata, patrem suum Diocletianum per occultos nuntios gnarum calamitatis suæ facit. Repetenti verò eam patri Maximinus negavit.

Eodem tempore Maximiani Herculij statuæ Constantini jussu revellebantur; & imagines quoque Diocletiani, quia cum Herculio pietus erat, detrahebantur. Hinc dolor Diocletiani, qui paulò post fame atque angore confectus interiit III. Nonas Decembbris.

Maximinus legatos Romam ad Maxentium mittit occulè, & amicitiam cum eo facit.

Iam antea Maxentius bellum Constantino indixerat, quasi necem Herculij patris sui vindicaturus. Itaque Constantinus exercitum adversus eum in Italiam ducit, Romam obsider, Maxentium superat vi. Kalendas Novembbris, & bido post urbem victor ingreditur cum magna senatus populi Romani lætitia. In castris ei ostensa est vii. Kalendas Novembbris crux, signum victoriae, pridie quam pugnam committeret in qua Maxentius perit.

C C C X I I .

Rebus in urbe compositis, Constantinus circa x v. Kalendas Februarij Roma digressus, Mediolanum contendit, ibique nuptias Constantiae sororis suæ cum Licinio celebravit. La re peracta, Constantinus in Gallias revertitur, Licinius in Illyricum.

Interim Maximinus exercitum movet è Syria, bellum

504 CHRONOLOGIA DIOCLETIANEA.

Licinio illatus, provincias ejus occupaturus. Occurreret
Licinius in Thracia. Pugnatur pridie Kalendas Maias in
campo quem vocabant serenum, inter Hadrianopolim vide-
licet & Heracleam. Victoria penes Licinium fuit.

Maximinus summa celeritate fugit Nicomediam, hinc in
Cappadociam, postremo in Ciliciam, ubi miserando hor-
rendoque mortis genere extinctus est apud Tarsum.

Fuso fugatoque Maximino, Licinius trajecit exercitum
in Bithyniam; & Nicomediam ingressus, die Iduum Iunia-
rum proponi jussit edictum de restituenda Ecclesia, verbo-
que etiam hortatus est ut conventicula in statum pristinum
redderentur.

Pax Ecclesiæ data post bellum decennale.

Licinius Valerium, Candidianum Galerij Maximiani
filium, Severi filium Severianum, liberos Maximini, Va-
leriam & Priscam occidi jubet. Mitius actum cum uxori
Maximini, quam satis habuit in orientem præcipitare.

F I N I S.

Syllabus